Dosarul nr. 3r-8/2023 I instanță
Nr. PIGD 2-23027272-06-3r-04042023 Judecător Potlog Victor
Judecătoria Cimișlia
sediul central

D E C I Z I E

03 mai 2023 **mun. Comrat**

Colegiul pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Curții de Apel Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecători Fujenco Dmitrii și Caraianu Liudmila

examinând în ordine de recurs, fără citarea părților, recursul declarat de Arapan Dumitru împotriva încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 27 februarie 2023, adoptată la cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ înaintată de Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe și Melnicenco Ion către Procuratura raionului Leova privind contestarea răspunsului Procurorului în procuratura Leova,

audiind raportul judecătorului Mironov Andrei pe fondul cauzei și asupra argumentelor recursului,

A C O N S T A T A T:

La data de 21 februarie 2023, Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe și Melnicenco Ion au înaintat în instanța de fond în ordinea contenciosului administrativ, cerere de chemare în judecată către Procuratura raionului Leova cu privire la anularea actului administrativ.

Prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat anularea actului administrativ și anume a răspunsului Procuraturii raionului Leova din 28 ianuarie 2023, care a fost emis ca urmare a examinării plângerii colective înaintate la 30 decembrie 2022 de către Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe și Melnicenco Ion împotriva acțiunilor inspectorilor de mediu, cu obligarea Procuraturii raionului Leova efectuării unei verificări suplimentare a plângerii colective. (f.d.1-2)

Prin încheierea Judecătoriei Cimişlia sediul central din 27 februarie 2023, s-a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ înaintată de Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe, Melnicenco Ion către Procuratura r-lui Leova privind contestarea răspunsului Procurorului în procuratura Leova, S. Mangîr cu nr. 191 din 28.01.2023. (f.d.18-20)

La data de 27 martie 2023, Arapan Dumitru ne fiind de acord cu încheierea emisă de prima instanță, a depus recurs împotriva acesteia prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii primei instanțe cu restituirea spre rejudecare a cauzei soluționate prin încheierea casată. (f.d.25-26)

În motivarea recursului s-a indicat că, prin răspunsul procuraturii raionului Leova din 28.01.2023 ca urmare a examinării plângerii colective înaintate la 30 decembrie 2022, prin care s-a solicitat a se expune Procuratura cu privire la legalitatea/ilegalitatea acțiunilor inspectorilor pentru protecția mediului Botnariuc Ion, Chira Marin și alte persoane neidentificate, care la data de 18.12.2022, în localitatea r-nul Leova, sat. Sărățica Nouă, au întocmit în privința cet. Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe și Melnicenco Ion procese-verbale cu privire la contravenție în baza art. 128 alin. (1) Cod contravențional, au realizat, că în opinia Procuraturii, în urma verificării acțiunilor întreprinse de către inspectorii de mediu Chira Marin și Botnariuc Ion în cadrul procesului contravențional nu s-au depistat careva încălcări sau abateri de la normele legislative în vigoare, or inspectorii de mediu au efectuat doar acțiunile necesare în scopul stabilirii tuturor circumstanţelor cazului și în conformitate cu prevederile Codului contravențional, Legii nr.130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al muniţiilor cu destinație civilă și a fișei postului.

Menționează că potrivit actului emis de Procuratura raională Leova, în cazul unui dezacord cu răspunsul oferit, au fost informați despre calea de atac – și că ei sunt în drept de a-l contesta în instanța Judecătoria Cimișlia, potrivit prevederilor

art. art. 189, 209 din Codul administrativ în termen de 30 zile din momentul primirii acestuia.

Susține că, sensul cerințelor reclamanților din cererea de chemare în judecată constă în aceia ca ultimii nu sânt de acord cu răspunsul procurorului vizavi de plângerea ultimilor din 30.12.2022 adresată Procurorului Leova cu privire la verificarea legalității acțiunilor Inspectorilor pentru protecția mediului, raportul juridic între reclamanții și autoritățile publice - Procuratura r-lui Leova, IP Leova în legătură cu plângerea sau denunțul reclamanților pe faptul acțiunilor ilegale a agenților constatatori la cercetarea cazului contravenţional, sânt guvernate de Codul Contravențional și Codul de Procedură Penală RM. Conform art. 2 alin.(3) Cod Administrativ prevederile prezentului cod nu se aplică raporturilor juridice ale autorităţilor publice care acționează in baza codului contravențional sau Codului Penal.

Concluziile instanței de fond că la caz lipsește „activitatea administrativă" din partea Procuraturii Leova, iar reclamanții Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe, Melnicenco Ion nu pot invoca un drept al său legitim care a fost încălcat printr-o activitatea administrativă inexistentă, le consideră absolut eronate, deoarece prin cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ înaintată, reclamanţii nu au solicitat contestarea acțiunilor agenților constatatori privind procesele verbale contravenționale, dar au contestat răspunsul procuraturii Leova, și reclamanților anume de către procuratura Leova li s-a explicat calea de atac prin inițierea unei acțiuni în contencios administrativ în ordinea prevederilor art. 189, 209 Cod administrativ.

Consideră că, în cazul în care instanța de judecată a constatat și s-a expus asupra inadmisibilității cererii de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ înaintată de reclamanţii Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe, Melnicenco Ion, atunci urma să se expună și să constate ilegalitatea răspunsului procuraturii Leova, mai ales cu privire la informarea petenților despre calea de atac în ordinea contenciosului administrativ.

Pe cale de consecință, în cazul în care instanța de judecată a rezumat inadmisibilitatea cererii de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ catalogând-o ca greșită, atunci urma să dea apreciere acțiunilor procuraturii Leova care au dus în eroare reclamanții prin explicarea căii de atac a actului contestat.

Or, prin acțiunile sale exprimate în motivarea încheierii din 27.02.2023, judecătoria Cimișlia de fapt exprimă o acțiune părtinitoare acțiunilor procuraturii Leova, cu orice preț de a nu genera în continuare subiectul cerințelor reclamanților Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe, Melnicenco Ion, astfel îngrădind dreptul ultimilor la un proces echitabil.

Consideră că de față este o interpretare eronată a legii din partea instanței de fond, judecătoriei Cimişlia, deoarece răspunsul procuraturii Leova din speță urmează a fi anulat cu obligarea emitentului de a efectua un control suplimentar care să răspundă criteriilor de rigoare obiectate mai sus.

La data de 04 aprilie 2023 cauza menționată a parvenit pentru examinare în adresa Curții de Apel Comrat. (f.d.43)

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul judiciar consideră recursul neîntemeiat și pasibil respingerii din următoarele considerente.

Conform art. 192 alin. (1) Cod administrativ*, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel şi la Curtea Supremă de Justiţie se instituie complete şi/sau colegii specializate de judecători.*

Potrivit art. 194 alin. (1) Cod administrativ*, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.*

Conform prevederilor art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, *examinând recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul*.

Aliniatul (2) din același articol indică că*, instanţa competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces*.

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ*, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171*.

Materialele cauzei denotă cu certitudine că, la data de 21 februarie 2023, Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe și Melnicenco Ion au înaintat în instanța de fond în ordinea contenciosului administrativ, cerere de chemare în judecată către Procuratura raionului Leova cu privire la anularea actului administrativ.

Prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat anularea actului administrativ și anume a răspunsului Procuraturii raionului Leova din 28 ianuarie 2023, care a fost emis ca urmare a examinării plângerii colective înaintate la 30 decembrie 2022 de către Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe și Melnicenco Ion împotriva acțiunilor inspectorilor de mediu, cu obligarea Procuraturii raionului Leova efectuării unei verificări suplimentare a plângerii colective. (f.d.1-2)

Prin încheierea Judecătoriei Cimişlia, sediul central din 27 februarie 2023, s-a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ înaintată de Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe, Melnicenco Ion către Procuratura r-lui Leova privind contestarea răspunsului Procurorului în procuratura Leova, S. Mangîr cu nr. 191 din 28.01.2023. (f.d.18-20)

La data de 27 martie 2023, Arapan Dumitru ne fiind de acord cu încheierea emisă de prima instanță, a depus recurs împotriva acesteia prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a încheierii primei instanțe cu restituirea spre rejudecare a cauzei soluționate prin încheierea casată. (f.d.25-26)

Subsecvent, verificând legalitatea și temeinicia încheierii instanței de fond, Colegiul judiciar conchide că prima instanță întemeiat a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ înaintată de Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe și Melnicenco Ion către Procuratura raionului Leova cu privire la anularea actului administrativ.

La caz, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond prin care s-a indicat că, „*...raportul juridic între reclamanţii şi autorităţile publice - Procuratura r-nului Leova, în legătură cu plângerea sau denunţul reclamanţilor pe faptul acţiunilor ilegale a agenţilor constatatori la cercetarea cazului contravenţional, sânt guvernate de Codul Contravenţional şi Codul de Procedură Penală RM*”, or potrivit prevederilor art. 2 alin. (3) lit. b) Cod administrativ, *prevederile prezentului cod nu se aplică raporturilor juridice ale autorităţilor publice care acţionează în baza Codului contravenţional sau Codului penal.*

Potrivit art. 10 alin. (1) Cod administrativ, *actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public*.

Astfel, ținând cont de normele legale supra invocate, Colegiul judiciar

apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond prin care s-a indicat că „*...răspunsul procuraturii r-lui Leova nr. 192 din 28.01.2023 nu prezintă din sine un act administrativ individual, dar este o informare a petentului despre modul de soluţionarea a chestiunilor abordate*”.

Potrivit prevederilor art. 20 Cod administrativ, *dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod*.

În cazul dat este vorba de activitatea procurorului îndreptată spre verificarea legalității acțiunilor inspectorilor de mediu prin prisma Codului penal sau Contravențional.

Subsecvent, ca și instanța de fond, Colegiul judiciar constată că în speță lipsește careva activitate administrativă a Procuraturii r-lui Leova, or, după cum corect a reținut prima instanță „*...reclamanții Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe, Melnicenco Ion nu pot invoca un drept al său legitim care a fost încălcat printr-o activitatea administrativă inexistentă*”.

Astfel, Colegiul instanței de recurs reține ca fiind neîntemeiate alegațiile recurentului prin care s-a invocat că „*...avem de față o interpretare eronată a legii din partea instanței de fond...*”, și că, „ *...instanța de judecată urma să dea apreciere acțiunilor procuraturii Leova care au dus în eroare reclamanții prin explicarea căii de atac a actului contestat”*.

Conform prevederilor art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, *acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17*.

În lumina celor expuse, prin prisma normelor de drept supra menționate, Colegiul judiciar conchide că, instanța de fond a ajuns la o concluzie justă și întemeiată privind inadmisibilitatea acțiunii înaintate, or, Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe și Melnicenco Ion nu au putu revendica încălcarea, prin activitatea administrativă a unui drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Colegiul menționează că prin cererea de recurs înaintată, recurentul nu a prezentat motive de fapt sau de drept, ce ar putea fi puse la baza emiterii unei decizii judecătorești de casare a încheierii instanței de fond.

Din considerentele menționate, instanța de recurs dispune respingerea recursului invocat ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii instanței de fond, or, recurentul nu a prezentat argumente întemeiate în susținerea poziției invocate, cele expuse bazându-se pe interpretarea eronată a normelor de drept și a probelor anexate la speță.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art.art. 241-242, 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ al RM, colegiul judiciar

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Arapan Dumitru împotriva încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul central din 27 februarie 2023, adoptată la cererea de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ înaintată de Arapan Dumitru, Arapan Ion, Ciubrei Gheorghe și Melnicenco Ion către Procuratura raionului Leova privind contestarea răspunsului Procurorului în procuratura Leova.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecător: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei FUJENCO Dmitrii CARAIANU Liudmila